

УДК 657

Пилипів Н.І.

д.е.н., професор

завідувач кафедри теоретичної і прикладної економіки

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет

імені Василя Стефаника»,

м. Івано-Франківськ, Україна

Мотиль В.М.

аспірант

напрям підготовки «Облік і оподаткування»

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет

імені Василя Стефаника»

м. Івано-Франківськ, Україна

ВИЗНАЧЕННЯ ПРОЦЕДУР ДЛЯ РАЦІОНАЛЬНОЇ ПОБУДОВИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Сучасні умови господарювання характеризуються загостренням нестабільної економічної ситуації в національній економіці, тому менеджменту будівельних підприємств необхідно більше уваги приділити пошуку управлінських інструментів, які сприятимуть закріпленню позицій будівельних підприємств на внутрішньому ринку. Успішність реалізації технологій управління залежить від всебічної обґрунтованості рішень, яка вимагає глибоке вивчення й опрацювання джерел інформації, ефективним засобом якого є організація управлінського обліку. В зв'язку з цим виникає необхідність у визначенні передумов побудови управлінського обліку на будівельному підприємстві як основного інформаційного джерела для підготовки і прийняття рішень, які у науковій літературі представлені досить фрагментарно, що й обумовлює актуальність дослідження.

Вивчення спеціальної економічної літератури дало змогу встановити, що сам процес його розвитку на будівельних підприємствах складається з кількох етапів: побудови, ведення, оцінки та удосконалення [1; 2; 3; 4].

Однак, перш ніж реалізувати перший етап організації управлінського обліку – побудову, необхідно вивчити ідентифікацію інформації, яка необхідна менеджменту різних рівнів управління для прийняття ними обґрунтованих рішень.

Вважаємо, що для того, щоб отримати необхідну інформацію потрібно провести ряд процедур, які виступають передумовами забезпечення раціональної побудови управлінського обліку на будівельному підприємстві, а саме:

- діагностику діючої організаційної структури підприємства та системи менеджменту підприємства;
- дослідження технології виробничого процесу;

- діагностику діючої організації обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством.

Проведення діагностики діючої організаційної структури будівельного підприємства необхідне для того, щоб не тільки визначити центри відповідальності, на яких буде сфокусовано організацію управлінського обліку, але й для того, щоб визначити відповідність організаційної структури підприємства сформованим управлінським цілям.

Слід зазначити, що в сучасних умовах керівництво підприємств як будівельної галузі, так і підприємств інших галузей економіки, все частіше ставить питання щодо необхідності зменшення кількості штатних одиниць з метою скорочення витрат та оптимізації бізнес-процесів. Успішність вирішення таких питань залежать від вибраних методів управління, які дозволять здійснити оцінку доцільності функціонування діючих структурних підрозділів на будівельному підприємстві із врахуванням зв'язків між ними та визначення за необхідності їх розширення, виокремлення нових, які будуть відповідати внутрішній політиці реалізації стратегії розвитку будівельного підприємства.

Оцінка організаційної структури підприємства має бути пов'язана із оцінкою системи менеджменту підприємства, оскільки порядок делегування повноважень, ієрархія підпорядкованості відповідальних осіб та оцінка прийнятих управлінських рішень, визначених цілей та успішність їх досягнення нерозривно пов'язані між собою, тому доцільно проводити комплексну діагностику оптимальності організаційної структури підприємства.

Слід зазначити, що не менш важливим питанням є вивчення технології виробничого процесу, яке необхідне для того, щоб отримати чітке уявлення особливостей створення продукту, а на будівельних підприємствах – будівництва нового об'єкта. Отримана інформація дасть змогу здійснити правильний вибір методу обліку витрат виробничого процесу, виокремити ті статті витрат, які необхідно контролювати у процесі формування собівартості продукту, а також виокремити ті рахунки аналітичного обліку, використання яких забезпечить одержання інформації необхідної для прийняття обґрунтованих управлінських рішень у процесі здійснення планування, контролю та оцінки не тільки спожитих ресурсів, але й продуктивності праці персоналу і ефективності роботи виокремлених центрів відповідальності для реалізації поставлених системою менеджменту цілей сталого економічного розвитку підприємств.

З метою забезпечення раціональної побудова управлінського обліку на будівельних підприємствах доцільно провести діагностику діючої на підприємстві організації системи обліково-аналітичного забезпечення управління, основою якої є організація управлінського обліку.

Слід зазначити, що система обліково-аналітичного забезпечення як і будь-яка інша система, характеризується наявністю елементів та зв'язків між ними. З урахуванням цього, вважаємо, що діагностика організації системи обліково-аналітичного забезпечення, основою якої є організація управлінського обліку має проводитися в розрізі виділених елементів системи, встановлених зв'язків

між ними, які мають вплив на якість узагальненої інформації, яка генерується як в розрізі структурних підрозділів, так і по підприємству в цілому.

Таким чином, у результаті проведеного дослідження щодо визначення передумов побудови управлінського обліку на будівельних підприємствах встановлено, що для організації управлінського обліку необхідна ідентифікація інформації, яку можна отримати шляхом проведення таких аналітичних процедур, як: діагностики діючої організаційної структури підприємства та системи менеджменту підприємства; дослідження технології виробничого процесу; діагностики існуючого обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством. Отримана інформація дасть змогу виявити проблемні ділянки організації обліково-аналітичного забезпечення системи управління будівельним підприємством, усунення яких сприятиме побудові такого управлінського обліку, впровадження якого гарантуватиме отримання достовірної інформації для прийняття обґрунтованих рішень.

Список використаних інформаційних джерел

1. Романчук А. Л. Особливості операційної діяльності підприємств промисловості будівельних матеріалів та їх вплив на формування витратної інформації в системі обліку / А. Л. Романчук // Вісник ЧТЕІ КНТЕУ. – 2011. – Вип. 1. – С. 351–358.
2. Назукін М. Ю. Особливості виробництва будівельних матеріалів та їх вплив на побудову управлінського обліку і контролю / М. Ю. Назукін // Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси. – 2013. – Вип. 10(4). – С. 14-24.
3. Суков Г. С. Організація управлінського обліку на великих промислових підприємствах: первинні позиції [Електронний ресурс] / Г. С. Суков // Фінанси, облік і аудит. – 2014. – Вип. 2 (24). – Режим доступу : <http://ir.kneu.edu.ua:8080/bitstream/2010/7145/1/Sukov.pdf>.
4. Вакун О. В. Вплив специфічних особливостей будівельних підприємств на побудову управлінського обліку / О. В. Вакун // Теорія і практика бухгалтерського обліку, аналізу й аудиту: стан, проблеми та перспективи розвитку : матеріали VII міжнар. наук.-практ. конф., 16-17 трав. 2014 р. – Львів : ЛКА, 2014. – С. 206-208.